

CHEMISTRY

2022

ADVANCE LEVEL EXAMINATION

THEORY

රසායනික ගණනය - 03

නැංවුම් සුත්‍ර රෙකෘතියේ මැදිහාසුනුවා

කැලම්
සේනානායක

B Sc (Hon's) (U.S.J) P.G Dip in Edu

01. එක්සරු $C_6H_{12}O_6$ ප්‍රමාණයක $NaOH$ 8g ත් මිශ්‍රව පැවතුණි. එහි ඇති ග්ලූකෝස් මට්ටම සංඛ්‍යාව 0.4 හම්.
- ග්ලූකෝස් වල ස්.හාය ගණනය කරන්න.
 - ග්ලූකෝස් වල ස්. ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.
02. ගණන්වය 0.8 g cm^{-3} වන දුවිනයක 100 ml තුළ $NaOH$ දුවිනය කළ ඇත. ඉන් පසු එම පද්ධතියට $Ca(OH)_2$ 0.4 mol එකතු කරන ලදීදේ හම්.
- $NaOH$ ස්. භාය ගණනය කරන්න.
 - $NaOH$ ස්. ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.
03. ගක්‍රියා අධික පැලිය දුවිනුක ප්‍රචලනවය 5 ppm ලෙස දී ඇත. එය ස්කේන්සි හා ස්කේන්සි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරන්න.
04. එක්සරු සර්ව ආනාර ව්‍යුහයක අධික විය යුතු x නම් මිශ්‍රයෙන් සාන්දුනය 12.5 ppm විය යුතු බව සඳහන් වේ. ඒවා ආනාර 5.2 kg හ රිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය කරන x නම් මිශ්‍රයෙන් mg ගණන සෙයන්න.
05. ප්‍රතිශත තුළ අනුමත ග්ලූකෝස් සාන්දුනය 1.75 ppm වේ. ජ්ලූකෝස් සාන්දුනය 0.6 ppm වන ප්‍රතිශත පිට්‍ර 10^5 කට තව ආකාරමත් NaF ස්කේන්සියක් මිශ්‍ර තිරිපෙන් අනුමත සාන්දුනය දක්වා ජ්ලූකෝස් ප්‍රමාණය විස්තර කැළ ඇති ද?
06. ප්‍රචලනවය $10\% \text{ w/w}$ වන ZnO අධික මිශ්‍රයෙන් 200 g ත් ද $20\% \text{ w/w}$ වන මිශ්‍රයෙන් 50 g ත් ද $5\% \text{ w/w}$ වන මිශ්‍රයෙන් 100 g ත් ද මිශ්‍ර තිරිපෙන් සාදා ගහ්නා හට මිශ්‍රය මුදුනය තුළ අධික ZnO වල බර අනුව ප්‍රතිශතය කවිත් ද?
07. එක්සරු පොහොර මළ්ලක $(NH_4)_2SO_4$ අත්තර්ගත වන අතර එහි N ප්‍රතිශතය $32\% \text{ (W/W)}$ කි. පොහොර මළ්ලක් බර 50 Kg කි. අන්තර්ගත ව්‍යුහ ප්‍රමාණය අවශ්‍ය N ස්කේන්සි 320 Kg ත් වේ නම් මේ සඳහා අවශ්‍ය වන පොහොර මුදා ගණන සෙයන්න.
08. $NaOH$ සහ $C_6H_{12}O_6$ මිශ්‍රව ඇති පද්ධතියක $NaOH$ වල ස්කේන්සිය අනුව ප්‍රතිශතය 20% වේ. පද්ධතියේ ඇති $C_6H_{12}O_6$ mol සංඛ්‍යාව 0.4 mol වේ නම්, $NaOH$ වල ස්කේන්සිය ගණනය කරන්න.
09. අපවිතු දළ සාම්පූර්ණයක 25.00 cm^3 ත් තුළ දිය වූ ඔක්සිජේන් $O_2 \text{ (aq)}$ $2 \times 10^{-4} \text{ g}$ ඇති බව සෙයා ගන්න ලදී. ජලයේ දාවිත මිශ්‍රයෙන් සාන්දුනය ppm විලුව් වන්නේ, (පැලයේ සාකච්ඡා 1 g cm^{-3})
- 20 ppm
 - 40 PPm
 - 8 ppm
 - 15 ppm
 - 128 ppm
10. $NaOH 0.8 \text{ mol}$ සහ $Mg 0.5 \text{ mol}$ ත් අත්තර්ගත මිශ්‍රයක, $NaOH$ වල ස්කේන්සියට අනුව ප්‍රතිශතය PPm අනුය වන්නේ,
- $72.7 \times 10^4 \text{ ppm}$
 - $78 \times 10^4 \text{ ppm}$
 - $32 \times 10^4 \text{ ppm}$
 - $24 \times 10^4 \text{ ppm}$
 - $80 \times 10^4 \text{ ppm}$

11. එක්තරු $\text{CO}(\text{NH}_2)_2$ ප්‍රමාණයක $\text{Ca}(\text{OH})_2$ 148 g ක් මිශ්‍රව පැවතුනී. එහි ඇති ප්‍රේරිත මුළු සංඝ්‍යාව 0.05 සි නම්. ප්‍රේරිත වල දේ. භාගය වන්නේ,
- 0.6
 - 0.4
 - 0.8
 - 0.3
 - 0.45
12. O_2 සියිල් රු සාන්දුරුයකට ද්‍රව්‍යක වි පවතී. එන්දේ O_2 4 mg රැලු 40 cm^3 ක් අප ද්‍රව්‍යක වි ඇත. O_2 දිය වූ විට රැලුවේ සහත්වය 1g cm^{-3} නම් එහි O_2 සාන්දුරුය PPm වලින් වන්නේ,
- 100 ppm
 - 20 ppm
 - 60 ppm
 - 32 ppm
 - 90 ppm
13. සේකන්ධියට අනුරූපව 4000 PPm වන NaOH ද්‍රාව්‍යක ඇති මුළු සේකන්ධිය 200g එවි නම් එහි සංඝ්‍යාවේ NaOH වල ඇති මුළු සංඝ්‍යාව වන්නේ,
- 0.02 mol
 - 0.01 mol
 - 0.04 mol
 - 0.8 mol
 - 0.6 mol
14. සහත්වය 0.16 g cm^{-3} ප්‍රමාණයකින් යුත් NaOH ද්‍රාව්‍යකින් යම් හිසි පරිමාවක් අප 1.2 mol ඇත. මෙම පරිමාව රැලුවේ 60cm^3 අප ද්‍රව්‍යක කළ විට සාඳුන පද්ධිතියේ,
- සේ : පරිමා භාගය
 - සේ : පරිමා ප්‍රමිතය
 - ශාන්ත ද්‍රව්‍ය භාවිතා කර $W/V\%$ 0.25 වන NaOH ද්‍රාව්‍යක 20 cm^3 පරිමාවක් සාඳු ගැනීම සඳහා ගෙනු පරිමාව ගණනය කරන්න. ($\text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{H} = 1$)
15. 1: 200 W/V අනුපාතයක් ඇති එතෙන්ල් ද්‍රාව්‍යකක් භාවිතා කර 5 cm^3 යුත් එතෙන්ල් ද්‍රාව්‍යක 8% ක ප්‍රමිතයක් ඇති ද්‍රාව්‍යක් සාඳු ගැනීමේ ආර්ථික එතෙන්ල් පරිමාව ගණනය කරන්න.
16. සහත්වයේ 3.6 g cm^{-3} වන ග්‍ලුබක්සේ ද්‍රාව්‍යක 0.8 මා ක් යුත් පරිමාවක් රැලු 80 cm^3 අප ද්‍රව්‍යක කර ගැනීමේන් සාඳුන පද්ධිතියේ,
- සේ : පරිමා භාගය
 - සේ : භාගය
 - පරිමා භාගය (රැලුවේ සහත්වය 1 g cm^{-3})
17. එක්තරු එතෙන්ල් ද්‍රාව්‍යක පරිමාව අනුව 20% අඩුව ද්‍රාව්‍යක 1000 cm^3 දී 40% පරිමාව අනුව එතෙන්ල් අත්තරුගත 2000 cm^3 දී 60% එතෙන්ල් ද්‍රාව්‍යක 2000 cm^3 අත්තරුගත ද්‍රාව්‍ය එකිනෙකට මිශ්‍ර කරුවෙන් සාඳුන එතෙන්ල් මිශ්‍රණය පරිමා ප්‍රමිතය ගණනය කරන්න.
18. විශ්‍රේ වාහනයේ Ar පරිමාව අනුව ප්‍රමිතය 0.93% ලේ. වාහනයේ මිශ්‍රණයක් Ar කොටස් සොපම් ලේද ?
19. දුෂ්‍යකට ලක් වූ වාහනය 1m^3 ප්‍රමාණයක් ප්‍රාග්‍රිය $\text{Ca}(\text{OH})_2$ ද්‍රාව්‍යක් අලුව අවශ්‍යෝග කරයි. මෙන්දේ ලැබු CaCO_3 යේකල්ඩ් 8g විය. දුෂ්‍ය වාහනය,
- CO_2 පරිමා ප්‍රමිතය
 - CO_2 සාන්දුරුය පරිමා කොටස් 1000 කට CO_2 කොටස් ගණන ලෙස දෙන්න. (දැනගත ලද උග්‍ර්‍යාච්‍රාවයේ දී CO_2 වල මුළුවික පරිමාව 25g dm^{-3} ලෙස ගන්න)

20. සංයුති ග්‍ලුසේයිඩ් ප්‍රවීණක සහයෝග 1.8 g cm⁻³ වන අතර එහි ග්‍ලුසේයිඩ් 90 g ද් අස්ථියක ට්‍රේ. පරිජ්‍ය H₂O 100cm³ ද් දැඟ ප්‍රවීණක කරවූ විට සැංදුන ප්‍රවීණයේ,
- ග්‍ලුසේයිඩ් පරිමා භාගය
 - ග්‍ලුසේයිඩ් පරිමා ප්‍රවීණය සෞයන්න.
21. සෞයන් විභාගී ආප වියෙන් ඉඩා අල්ප වශයෙන් ප්‍රවීණ තිෂ්ප්‍රිය වායුවියි. වායායේ ඇති සෞයන් ප්‍රමාණ පරිමාව අනුව මිලිගොන්ට් පොටිස් 0.076 (.0076 ppm) ට්‍රේ. ලද ලද වායා 1000km³ සැම්පූරුෂිත ලබාගාන සැකි එම උක්ෂාත්වයේ හා ප්‍රවීණයේ පරිමාව dm³ විෂිෂ්ට යුතුයේද?
22. H₂ සහ He වැළින් සම්බෝග වන ප්‍රාදිවියා ස්කෘඩ්සිය පිළිබඳින් 4 g සහ 8 g ට්‍රේ.
- H ඇතුළ මුළු ගණන සෞයන්න.
 - He පරිමාවු මුළු ගණන සෞයන්න.
 - He මුළු භාගය සෞයන්න.
 - H මුළු ප්‍රවීණය සෞයන්න.
 - H මුළු ගණන සෞයන්න.
23. O₂ සහ CO₂ වැළින් සම්බෝග වන ප්‍රාදිවියා O₂ වල දක්නාධිය 6.4 g වන අතර ප්‍රාදිවියා CO₂ වල මුළු මුළු ප්‍රවීණය 60% නි.
- O₂ වල මුළු සංඛ්‍යාව
 - O₂ වල මුළු භාගය
24. CO₂ වායුව සහ N₂ වායුව අඩිංගු වායු මිශ්‍රණයක් ස.උ.පි හිංස් CO₂ වායුවෙන් පරිමාව 1.12cm³ ට්‍රේ. N₂ වායුවෙන් මුළු ප්‍රවීණය 80% ද් ට්‍රේ. නම්,
- ස.උ.පි හිංස් CO₂ මුළු ගණන සෞයන්න.
 - N₂ මුළු ගණන සෞයන්න.
 - ස.උ.පි හිංස් N₂ ගණ ලබන පරිමාව සෞයන්න.
 - N₂ වල මුළු භාගය සෞයන්න.
25. රුක්කිය Hg සහ Na සහ මිශ්‍රණයේ දේකන්ධිය 164.6g ද් ට්‍රේ. මෙම මිශ්‍රණය රුක්කිය සමඟ ප්‍රවීණය කර ස.උ.පි හිංස් ලබාදෙන පරිමාව 2.24 dm³ ට්‍රේ. තම් රුක්කිය වල මුළු භාගය සෞයන්න.
26. K රුක්කිය ස.උ.පි හිංස් රුක්කිය සමඟ ප්‍රවීණය කරුදීමෙන් ලබාදෙන ලබන H₂ පරිමාව 4.48 dm³ ට්‍රේ. K හා මිශ්‍රණ ප්‍රවීණ Mg අඩිංගු සැම්පූරුණ් දේකන්ධියන්ගේ එකතුව 175.6 ට්‍රේ නම් K වල මුළු භාගය සෞයන්න.
27. O₂ වල 3 mol භාගය 0.4 ට්‍රේ. එහි 3.2 g සමඟ එක්සරු මුළුවෙන් දේකන්ධියන් දුන් X සැමඟ ව්‍යුහවෙන් 0.4 g මිශ්‍ර කරන ලදී. ඒ අනුව,
- X වල මුළුවෙන් දේකන්ධිය ගණනය කරන්න.
 - ඒ අනුව X ස.උ.පි පරිමාව ගණනය කරන්න.
28. එක්සරු එනෙන්ල් ප්‍රාදිය ප්‍රවීණය එනෙන්ල් වල 3 mol භාගය 0.2 ට්‍රේ. මෙම් ඔරු අනුව එනෙන්ල් ප්‍රවීණය ගණනය කරන්න. [C = 12, O = 16, H = 1]

29. එක්තරා පැලිය විනාකීම් දුව්‍යක අයිටික් ඇමුලය $[CH_3COOH]$ අඩිංගු වන අතර එහි මට්ට හාගේ 0.8 එවි. CH_3COOH ඇමුලයේ බර ආනුව ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.
30. $C_6H_{12}O_6$, 1.8 g ක් ඇල සහන්වය 1 g cm^{-3} වන අතර ඒ ඇල H_2O 20 cm^3 න් දුව්‍යක කරගැනීම මගින් සැදුගෙනු ලබන දුව්‍යයෙක් මට්ටියාව ගණනය කරන්න.
31. $Ca(OH)_2$ දුව්‍යක මට්ටියාව 0.2 mol kg^{-1} වේ. මෙම දුව්‍යය සැදුමේදී සහන්වය $1 \text{ cm}^{-3} \text{ g}$ වන ජලය 250 cm^3 සොදා ඇත්තේ නම්, දුව්‍යය කරන ලද $Ca(OH)$ දේක්සිය ගණනය කරන්න.
32. එක්තරා $C_6H_{12}O_6$ දුව්‍යයක මට්ටියාව 0.4 mol kg^{-1} වේ. මෙහි ග්ලැනක්ස් 3.6 g දුව්‍යය කර ඇත්තාම් එමදී ජලය 100 cm^3 සොදා ඇත්තේ නම්, දුව්‍යය කරන ලද $C_6H_{12}O_6$ දේක්සිය ගණනය කරන්න.
33. H_2O 20 cm^3 ඇල ග්ලැනක්ස් නිශියම් දේක්සියක් දුව්‍යය කරමින් මට්ටියාව 0.4 mol kg^{-1} වන දුව්‍යයක් සැකැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන $C_6H_{12}O_6$ දේක්සියක් ගණනය කරන්න. $C_6H_{12}O_6$ වල දේක්සියක් ප්‍රතිශතය සොයන්න.
[ජලය සහන්වය = 1.5 g cm^{-3}]
34. $NaOH$ 1.6 g ක් ජලය 100 cm^3 දුව්‍යය කරවූ විට සැදුන දුව්‍යයේ සාන්දුනය mol dm^{-3} වලින් සොයන්න.
35. ග්ලැනක්ස් 5.4 g ජලය 200 cm^3 ඇල දුව්‍යය කරවූ විට සැදුන දුව්‍යයේ සාන්දුනය mol dm^{-3} වලින් සොයන්න.
36. සහන්වය 2.96 g cm^{-3} වන $Ca(OH)_2$ දුව්‍යයකින් 20 cm^3 ජලයේ දුව්‍යය කර ගැනීමෙන් සාදා ගනු ලබන දුව්‍යයෙක් පරිමාව 200 cm^3 නම් එහි සාන්දුනය සොයන්න.
37. $NaOH$ දුව්‍යක සාන්දුනය 1600 ppm න් වේ. මෙම දුව්‍යයේ 200 cm^3 ක් ඇල අන්තර්ගත වන $NaOH$ මට්ට ගණන සොයන්න.
38. සාරුපි හිං 1.12 dm^{-3} පරිමාවක් අන්තර්ගත HCl වාෂ්පයක් ජලයේ දුව්‍යය කරගැනීමෙන් සාදා ගනු ලබන 100 cm^3 න් HCl සාන්දුනය ගණනය කරන්න.
39. $m = 1.2 \text{ g}$ වන $NaOH$ ප්‍රමාණයෙන් ජලය 100 cm^3 ඇල දුව්‍යය කරගැනීමෙන් සැදුන දුව්‍යය,
 i) සාන්දුනය mol dm^{-3} වලින් ගණනය කරන්න.
 ii) P.P.m වලින් ගණනය කරන්න.
40. එක්තරා H_2SO_4 දුව්‍යක සාන්දුනය ppm වලින් 1960 ක් වේ නම් එහි සාන්දුනය mol dm^{-3} වලින් සොයන්න.
41. ග්ලැනක්ස් 3.6 g ජලය 200 cm^3 ඇල දුව්‍යය කරවූ විට සැදුන දුව්‍යයේ සාන්දුනය
 i) mol dm^{-3} වලින් සොයන්න. ii) PPm වලින් සොයන්න.
42. සහන්වය 1.48 g cm^{-3} වන $Ca(OH)_2$ දුව්‍යයකින් 20 cm^3 ජලයේ දුව්‍යය කරගැනීමෙන් 100 cm^3 දුව්‍යයක් සැකැනීම ඉගෙනි. මෙම දුව්‍යයේ,
 i) mol dm^{-3} ගණනය කරන්න. ii) PPm ගණනය කරන්න.

43. සහත්වය 0.73 g cm^{-3} වන HCl දුවණයක 10cm³ ත දුවණයක් ජලය දුවණය කර 100cm³ ත දුවණයක් සකසා ගැනී.

- i) HCl සාන්දුනය mol dm^{-3} ද.
- ii) PPm වලින් ද.

44. සහත්වය 1.96 g cm^{-3} වන H_2SO_4 දුවණයක 20cm³ ත පරිමාවක් ජලයේ හි දුවණය කරමින් 200cm³ දුවණය PPm වලින් සොයාගැනී. (S = 32, H = 1, O = 16)

45. NaOH 8g ජලය 100cm³ ඇල දුවණය කරන ලදී. එයින් 10cm³ ඉවතට ගෙන ජලය එකතු කරමින් 200cm³ දුවණයක් සකසා ලදී. ඉත් පසු 20cm³ ඉවතට ගෙන ජලය එකතු කර NaOH දුවණ 250cm³ පිළියෙළ කරන ලදී. එම දුවණයේ NaOH සාන්දුනය ppm වලින් ගණනය කරන්න.

46. සාලුපි නිළ $\text{O}_2 0.112 \text{ dm}^{-3}$ ජලය 100cm³ ඇල දුවණය කළවේ සාලුපි දුවණයේ O_2 වල සාන්දුනය.

- i) mol dm^{-3} වලින් සොයාගැනී.
- ii) O_2 වල PPm සොයාගැනී.

47. NaOH දුවණයක PPm 1600 වේ. මෙම දුවණයක් 100cm³ පරිමාවක් ඇත. එන් ඇති NaOH වල අයෙකා සාන්දුනය,

- i) mol dm^{-3} වලින් සොයාගැනී.
- ii) 100cm³ ඇල දුවණය වී ඇති NaOH ස්කේබරිය ගණනය කරන්න.

48. i) $0.5 \text{ mol dm}^{-3} \text{ Cl}^-$ අයන දුවණ 400 ml ක් සැදීමට අවශ්‍ය වන CaCl_2 ස්කේබරිය සොයාගැනී.

ii) ඉහත (i) හි දුවණයේ Ca^{2+} වල සාන්දුනය ppm වලින් දැමීම් ද?

49. $0.12 \text{ mol dm}^{-3} \text{ Cr}_2(\text{SO}_4)_3$ 200cm³ ක් හා $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ Na}_2\text{SO}_4$ 150 cm³ ක් එකට මිශ්‍ර කිරීමෙන් සාලුපි දුවණයේ,

- i) Cr^{3+}
- ii) Na^+
- iii) SO_4^{2-} අයන වල සාන්දුනය සොයාගැනී.

50. $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$ දුවණ 100cm³ තුළ $\text{NO}_3^- 0.15 \text{ mol}$ ක් අඩංගු විය. $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$ දුවණයේ සාන්දුනය දැමීම්ද?

51. H_2SO_4 දුවණ 150 cm³ H^+ අයන 0.03 mol අඩංගු විය. H_2SO_4 වල සාන්දුනය සොයාගැනී.

52. 0.1 mol dm^{-3} ක සාන්දුනයකින් දුන් NaNO_3 දුවණයකින් 100cm³ ක සහ එකතුරා සාන්දුනයකින් දුන් $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ දුවණයකින් 100cm³ ක් එකිනෙකට මිශ්‍ර කළුමේන් සාදාගතු ඉහළ දුවණයේ NO_3^- සාන්දුනය $1.2 \times 10^4 \text{ ppm}$ නම්, $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ හි සාන්දුනය සොයාගැනී. (N = 14, O = 16)

53. 0.2 mol dm^{-3} ක සාන්දුනයකින් දුන් AlCl_3 , දුවණයකින් 100cm³ ක සහ MgCl_2 දුවණයකින් 100cm³ ක් එකිනෙකට මිශ්‍ර කරවූ විට ලැබෙන දුවණයේ Cl^- අයන සාන්දුනය $7.1 \times 10^4 \text{ ppm}$ වේ. MgCl_2 දුවණය කළ ස්කේබරිය ගණනය කරන්න. (Mg = 24, Cl = 35.5)

54. 0.4 mol dm^{-3} සාන්දුනයක් දුන් $\text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3$ 100cm³ ඇල අන්තර්ගත වෙන Cr^{+3} සාන්දුනය PPm මෙන් සොයාගැනී. (Cr = 52)

55. 0.6 mol dm^{-3} සාන්දුනුයෙන් දැක්වා $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ ප්‍රාවිතයකින් 100cm^{-3} සහ 0.4 mol dm^{-3} සායුජ්‍ය $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$ ප්‍රාවිතයකින් 100cm^{-3} එකීනෙකට මේම කරවූ විට සැබු න්‍යා න්‍යා NO_3^{2-} සාන්දුනුයේ,

 - mol dm^{-3} වලින් සොයෙනු.
 - PPm සොයෙනු.

56. $\text{K}_2\text{SO}_4, \text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3, 24\text{H}_2\text{O}$ සහ සැලු ලට්ංයේදී අයි SO_4^{2-} සාන්දුනුය 0.2 mol dm^{-3} වේ. මෙහි අයි Cr^{+3} හි සාන්දුනුය PPm වලින් ගණනය කරන්න. ($\text{Cr} = 52$)

57. $\text{Na}_2\text{C}_2\text{O}_4 0.2 \text{ mol dm}^{-3}$ ප්‍රාවිතයක 100cm^{-3} සහ $\text{Na}_2\text{CO}_3 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$ ප්‍රාවිතයකින් 100cm^{-3} එකීනෙකට මේම කරලුවම් සැබු න්‍යා Na^+ සාන්දුනුය PPm වලින් සොයෙනු.

58. $1.56 \times 10^4 \text{ PPm}$ වන Cr^{+3} අයන අධිංගු රැලිය ප්‍රාවිතයක 100cm^{-3} ඇත. මෙම අයනය $\text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3$ ප්‍රාවිතය කරලුවම් ඉව් ඇත්තෙම් සංයෝගය ද්‍රව්‍යය කර වූ සේකන්දිය ගණනය කරන්න.

59. $\text{K}_2\text{SO}_4, \text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3, 12\text{H}_2\text{O}$ හි රැලිය ප්‍රාවිතයක $1.04 \text{ g dm}^{-3} \text{ Cr}^{+3}$ අයන අන්තර්ගත වේ. (A/L 2001) මෙම ප්‍රාවිතයේ SO_4^{2-} සාන්දුනුය mol dm^{-3} උගක වලින් තුළක් ද?

(ස. ප. ද. : $\text{H} = 1 ; \text{O} = 16 ; \text{S} = 32 ; \text{K} = 39 ; \text{Cr} = 52$)

(1) 0.01 (2) 0.02 (3) 0.03 (4) 0.04 (5) 0.05

60. $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ හා $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ පෘතුක් 2 : 1 මෙළ අනුපාතයෙන් අධිංගු සහ මිශ්‍රණය ජ්‍රායේ දිය කිරීමෙන් පරිවාර 1 dm^3 දේ වන රැලිය ද්‍රව්‍යයක් පිළිගෙන කර ඇත. එම ප්‍රාවිතය යොමුවාගෙන සහා විනුයේ,

 - ප්‍රාවිතයේ $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ සාන්දුනුය 2 mol dm^{-3} වේ.
 - ප්‍රාවිතයේ NH_4^+ අයන සාන්දුනුය SO_4^{2-} සාන්දුනුය මෙන් ලදාගුණයයි.
 - CO_3^{2-} අයන සාන්දුනුය SO_4^{2-} අයන සාන්දුනුය මෙන් ලදාගුණයක් වේ.
 - සහ මිශ්‍රණයේ අධිංගු අයන සාලකිල්ල NH_4^+ හි මෙළ සාරාය $\frac{2}{3}$ වේ.

61. 10.4 ppm Cr^{+3} ප්‍රාවිතයක 1.00 dm^3 සැදුම සඳහා අවශ්‍ය වන $\text{K}_2\text{SO}_4, \text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3, 24\text{H}_2\text{O}$ (ස. ප. ද. : $\text{S} = 894$) හි සේකන්දිය වනුයේ, ($1 \text{ ppm} = 1 \text{ mg dm}^{-3}, \text{Cr} = 52.0$) (A/L 2006)

(1) 8.940 mg (2) 8.940 g (3) 17.88 mg (4) 178.8 mg (5) 89.40 mg

62. Mo අන්තර්ගතය 48 ppm වන ආලෝකියම් මොලුවිල්බිරි, $(\text{NH}_4)_2\text{MoO}_4$ ප්‍රාවිතයක මුළුක සාන්දුනුය වනුයේ, ($1 \text{ ppm} = 1 \text{ mg dm}^{-3}, \text{mo} = 96$) (A/L 2008)

(1) $2.5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ (2) $7.5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$
 (3) $5.0 \times 10^{-3} \text{ mol dm}^{-3}$ (4) $2.5 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$
 (5) $5.0 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$

63. $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ රැලිය ප්‍රාවිත 0.500 dm^3 තු Ca^{2+} අයන 20mg දේ අන්තර්ගත වේ. ප්‍රාවිතයේ NO_3^- සාන්දුනුය (mol dm^{-3} වලින්) වනුයේ, ($\text{Ca} = 40$) (A/L 2010)

i) 5.0×10^{-4} ii) 1.0×10^{-3} iii) 2.0×10^{-3} iv) 4.0×10^{-3} v) 1.0×10^{-2}

64. සංස්කුදීය Na_2SO_4 142mg ත් 500cm³ පරිමාමිතික ප්‍රාග්ධනවක් අප්‍රාය දියකර එය සලකුණු නෙක් තහැක කිරීමෙන් Na_2SO_4 ප්‍රාවිතයක් යාදා ඇත. මෙම ප්‍රාවිතයේ Na^+ අයන අන්තර්ගතය mg dm⁻³ රේකක වලින් වනුයේ, ($\text{O} = 16.0$, $\text{Na} = 23.0$, $\text{S} = 32.0$) (A/L 2009)
 (1) 2.00×10^{-3} (2) 4.00×10^{-3} (3) 46 (4) 92 (5) 184
65. සාන්දුනය 0.150 mol dm⁻³ වූ Na_2SO_4 ප්‍රාවිත 250cm³ ත් සහ සාන්දුනය 0.100mol dm⁻³ වූ NaCl ප්‍රාවිත 750cm³ ත් මිශ්‍ර කිරීමෙන් ප්‍රාවිතයක් යාදා ඇත. මෙම ප්‍රාවිතයකි සංස්කුදීය ppm Na අයුරාන්, ($\text{O} = 16$, $\text{Na} = 23$, $\text{S} = 32$, $\text{Cl} = 35.5$) (A/L 2012 New)
 i) 3450 ii) 2588 iii) 1725 iv) 3.45 v) 0.15
66. NaNO_3 වලින් අපවිත ඇ $\text{pb}(\text{NO}_3)_2$ ග් 0.331 ව ග තියැදියෙක් ප්‍රාය 100.0 cm³ ත් දිය කරන ලදී ඉත්පාදු මෙම ප්‍රාවිතය ඇලින් අවක්ෂේපනය සම්පූර්ණ වන ආර් පැක්සුරු H_2S වාසුව මුහුලයක තරන ලදී වියලා ගතු ලබූ අවක්ෂේපයේ ස්කෑන්සිය 0.200 g විය. තියැදියෙක් ප්‍රතිගත සංස්කුදීයාව (w/w) ආයතන වගයෙන්, ($\text{N} = 14$, $\text{O} = 16$, $\text{S} = 32$, $\text{pb} = 207$)
 i. 16 ටේ. ii. 47 ටේ. iii. 68 ටේ. iv. 79 ටේ. v. 84 ටේ.
67. පුරියා (NH₂CONH₂) ප්‍රාවිතයක් රෝ කළ විට පහත ප්‍රායාවන පරිදි වියැක්කය වේ.
 $\text{NH}_2\text{CONH}_2 + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{CO}_2 + 2\text{NH}_3\text{OH}$
 සාන්දුනය 0.20 mol dm⁻³ වන $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$ ප්‍රාවිත 100.0 cm³ ත් ඇති Al අවක්ෂේප කිරීම සඳහා අවගන වන පුරියා ස්කෑන්සිය වනුයේ, ($\text{H} = 1.0$, $\text{C} = 12.0$, $\text{N} = 14.0$, $\text{O} = 16.0$)
 i. 1.80g ii. 0.90 g iii. 2.70 g iv. 3.60 g v. 1.20 g
68. ග්ලුකොස්යිටු 9% (w/w) ප්‍රාය ප්‍රාවිතයක ග්ලුකොස් (C₆H₁₂O₆) මුළු භාගය ආයතන වගයෙන් ($\text{H} = 1$, $\text{C} = 12$, $\text{O} = 16$)
 i. 0.01 ii. 0.09 iii. 0.10 iv. 0.90 v. 0.99
69. H_2O_2 ග් ප්‍රාය ප්‍රාවිතයින් 1.0 dm³ ත් සම්පූර්ණයෙන්ම විකෘතය වන පරිදි රෝ කරන ලදී. එම්ට මෙම ම මැයිස්ස් පරිමාව සා.උ.පි.දී 8.0 dm³ ත් විය. H_2O_2 ප්‍රාවිතයේ සාන්දුනය (mol dm⁻³) වලින් වනුයේ, (O_2 මුහුරුයක් සා.උ.පි.දී ගන්නා පරිමාව = 22.4 dm³)
 i. 0.31 ii. 0.35 iii. 0.62 iv. 0.71 v. 3.2
70. ස්ලූර්න් වාසුව ආස්ට්‍රාලිට පහ පෙනෙහායිටුවේ අනිතකර වාසුවකි. එම්බිසා වාසුලයෝලයේ තිබිය යුතු ඉහළම ප්‍රයෝග්‍ය ස්ලූර්න් වාසු මේවිම 0.005 mg dm⁻³ ටේ. ඉහත ප්‍රයෝග්‍ය මේවිමේ ඇති වාසු 1 dm³ ත් තුළ අන්තර්ගත ස්ලූර්න් අනු සංඛ්‍යාව තියද ?
 1) $\frac{0.005}{6 \times 10^{23}} \times 71$ 2) $\frac{0.005}{71} \times 6 \times 10^{23}$ 3) $\frac{0.005}{1000} \times \frac{1}{71} \times 6 \times 10^{23}$
 4) $\frac{0.005}{1000} \times 71 \times 6 \times 10^{23}$ 5) $\frac{71}{0.005} \times 6 \times 10^{23}$

* පහත සඳහන් පෝදු සියලු ආකා ඩී කිව ඩී2 ප්‍රශ්න වලට උප්තර සෙයෙන්.

දුව්‍ය වැළ ගුණ

සාන්දුරුය, මුවුලියාවය, මුවුල භාගය, හා මුවුල ප්‍රේරිතය වූ තම් දුව්‍ය වැළ සංයුතිය ඉදිරිපත් කළ හැකි වේ.

දුව්‍යයේ ඒකීය පරිමාවක දුව්‍ය දුව්‍ය මුවුල සංඛ්‍යාව සාන්දුරුයට සමාන වේ. එය උප්ත්‍යන්වය මත රඳු පවතී. දුව්‍ය ඒකීය අංකයේ දුව්‍ය දුව්‍ය මුවුල සංඛ්‍යාව මුවුලියාවයට සමාන වේ. පද්ධතියේ ප්‍රමාණය මත රඳු පවතීන ගුණ විත්ති ගුණ (extensive properties) වේ. මේ සඳහා උප්ත්‍යන් විනුයේ පරිමාව භාවිතයේ ප්‍රමාණය මුවුලයකට අනුළු එන්තැලුපිය මුවුලිය එන්තැලුපිය වගයෙන් හැඳුනුවේ.

පද්ධතියේ ප්‍රමාණය මත රඳු හොපවිතින ගුණ සටහා ගුණ (intensive properties) වේ. සාන්දුරුය, මුවුලියාවය මුවුලික පරිමාව හා උප්ත්‍යන්වය මේ සඳහා උප්ත්‍යන් විනුයේ සටහා ගුණයක් වහා නිසා මුවුලික උප්ත්‍යන්වය නම්ත් ගුණයක් හොපවතී.

81. පහත සඳහන් අමුන ප්‍රකාශන වැරදිද?

- (1) 20°C දී රුළුණෙන් ග්‍රුළුකෝස්ස් දුව්‍යකාක මුවුලියාවය 30°C දී එම දුව්‍යයේ මුවුලියාවයට සමාන වේ.
- (2) මුවුලික එන්තැලුපිය සටහා ගුණයක් වේ.
- (3) පිඩිනය සටහා ගුණයක් වේ.
- (4) රුළු 1 dm^{-3} ත දුව්‍ය NaOH මුවුල 0.1 ක් අඩිංගු NaOH දුව්‍යකාක සාන්දුරුය උප්ත්‍යන්වය මත රඳු පවතී.
- (5) උප්ත්‍යන්වය මත දුව්‍යයේ පරිමාව රඳු පවතීන හිකා දුව්‍යකාක සාන්දුරුය උප්ත්‍යන්වය මත රඳු පවතී.

82. පහත සඳහන් අමුන ප්‍රකාශන තිබැරදිද?

- (1) සාන්දුරුය විත්ති ගුණයක්.
- (2) මුවුලියාවය 100 ත ගුණ කළවීම මුවුල ප්‍රතිගෘහය ලැබේ.
- (3) රුළු දුව්‍යකාක ග්‍රුළුකෝස්ස් හි මුවුල භාගය, පිඩිනය මත රඳු පවතී.
- (4) රුළුයෙන් සහන්වය 1 kg dm^{-3} වේ හම් රුළු 1.0 kg ත දුව්‍ය Na_2CO_3 මුවුල 0.1 ක් අඩිංගු Na_2CO_3 , දුව්‍යකාක මුවුලියාවය 0.1 mol dm^{-3} වේ.
- (5) අංකභිජය, උප්ත්‍යන්වයෙන් අංකයක් මැටින් දුව්‍යකාක මුවුලියාවය උප්ත්‍යන්වයෙන් අංකයක් වේ.

83. 0.1 mol dm^{-3} වන NaOH දුව්‍යයකින් 250 cm^3 ත දුව්‍යයක් සකසා ගන්නා ආකාරය දුන්වන්න.

84. 0.5 mol dm^{-3} සාන්දුරුයක් දුරු H_2SO_4 සා. 100 cm^3 පරිමාවක් යුත් දුව්‍යයක් සකසා ගැනීම සඳහා $d = 1.96 \text{ kg cm}^{-3}$ නොදා ගනීම් විය යිදු කරන අයුරු දුන්වන්න.

85. විද්‍යාත්‍යාරුය දී ඇති සඡල $\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$ සංඩ්විතයෙන් 0.8 mol dm^{-3} සාන්දුරුයකින් යුත් දුව්‍යයේ 500 cm^3 සකසා ගන්නා අයුරු දුන්වන්න.

86. $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ දුව්‍යයකින් 0.4 mol dm^{-3} ත සාන්දුරුයකින් යුත් 100 cm^3 ත දුව්‍යයක් පිළියෙළ කර ගැනීමට අවශ්‍ය සරල සංයුග්‍යයේ අංකභිජය ගණනය කරන්න. ($\text{Cu} = 63.5, \text{S} = 32, \text{O} = 16$)

87. සරල Na_2CO_3 ව්‍යුත් 8.58g පැලිය 100cm^3 දැඟ දාව්‍ය කළ විට සැදුන ප්‍රාව්‍යයේ සාන්දුනය mol dm^{-3} ව්‍යුත් ද ප්‍රාප්‍රම දැක්වන්න.
88. ස්පර්ශරාජී යොෂ්පිල් කාබෝර්ටික් පුහාය සූජුක $\text{Na}_2\text{CO}_3, 10\text{H}_2\text{O}$ නේ. 4.0 mol dm^{-3} දාව්‍ය ලිට් 2.5 යුතු පිළියෙ, තිරිම සැදුන ආචාර නිර්ප්‍රාය යොෂ්පිල් කාබෝර්ටික් ස්කන්ඩය කොපමත් ද?
- (H = 1 ; C = 12 ; O = 16 ; Na = 23) (A/L 2003)
- (1) 106 g (2) 286 g (3) 530 g (4) 1060 g (5) 2860 g
89. $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ 0.2495 g දියකර 100 cm^3 පැලිය දාව්‍යයේ සැදුන්නා ලදී. එම ප්‍රාව්‍යයේ Cu^{2+} සැයුමිය ppm ව්‍යුත් කොපමත්ද?
- 1) 24.9 2) 63.5 3) 159 4) 29 5) 635
90. 0.2 mol dm^{-3} පුත් NaOH ප්‍රාව්‍යකින් 100cm^3 සපයා ඇත. 0.6 mol dm^{-3} සාන්දුනයකින් පුත් NaOH දාව්‍යක නැංවා නැංවා ඇත්තා ආකාරය දැක්වන්න.
91. 0.8 mol dm^{-3} සාන්දුනයකින් පුත් H_2SO_4 ප්‍රාව්‍යක නැංවා 200cm^3 පරිමාවක් සකසා ගැනීම සැදුන 0.4 mol dm^{-3} ප්‍රාව්‍යයේ කොපමත් පරිමාවක් ගත දැඟ යැයි ගණනය කරන්න.
92. 0.6 mol dm^{-3} සා.පුත් NaOH ප්‍රාව්‍යක 200cm^3 පරිමාවක් සකසීමට සාන්දුනය වැනි වූ NaOH ප්‍රාව්‍යක 20cm^3 ඉවතට ගත්තේ නම් එහි සාන්දුනය mol dm^{-3} සහ PPM ව්‍යුත් යොයන්න.
93. 2 mol dm^{-3} සා.පුත් $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ ප්‍රාව්‍යක 20cm^3 යොදා ගනිමින් කිසියම් සාන්දුනයකින් පුත් 100cm^3 පරිමාවක් සාදුගති. එම සකසා ගනු ලබන සාන්දුනය අභුරුපව දාව්‍යයේ 20cm^3 ඉවතට ගෙන මුළු පරිමාව 200cm^3 දැක්වා භාවුක කර සැදුන තව ප්‍රාව්‍යයේ සාන්දුනය ගණනය කරන්න.
94. බර අනුව 80% ප්‍රධිගිතයක් ඇති $\text{Ca}(\text{OH})_2$ ප්‍රාව්‍යක සහත්වය 1.48 cm^{-3} නේ. මෙම ප්‍රාව්‍යයේ සාන්දුනය ගණනය කරන්න.
95. සහත්වය 0.2 g cm^{-3} වන NaOH ප්‍රාව්‍යක බර අනුව 60% NaOH අන්තර්ගත වේ හම් එහි සාන්දුනය ගණනය කරන්න.
96. 0.196 g cm^{-3} වන සහත්වයකින් පුත් H_2SO_4 ප්‍රාව්‍යක W/W% අනුව 80% ප්‍රමාණයකින් ඇතැ. මෙයින් 50cm^3 ප්‍රාව්‍යයක් ගෙන 200cm^3 පරිමාවකින් පුත් H_2SO_4 ප්‍රාව්‍යක් පිළියෙළ කරන ලදී.
- එම H_2SO_4 ප්‍රාව්‍යයේ සාන්දුනය mol dm^{-3} තිර්ණය කරන්න.
 - එම අවසාන ප්‍රාව්‍යයට 0.2 mol dm^{-3} HCl ප්‍රාව්‍ය 50cm^3 එකඟ කළ විට සැදුන ආචාර ප්‍රාව්‍යයේ H^+ සාන්දුනය තිර්ණය කරන්න.
 - අවසාන H_2SO_4 ප්‍රාව්‍යයේ බර අනුව ප්‍රධිගිතය (W/W%) 40 වේ හම් එම ප්‍රාව්‍යයේ සහත්වය ගණනය කරන්න. ($\text{H} = 1, \text{S} = 32, \text{O} = 16$)
97. සහත්වය 0.36 g cm^{-3} වන ග්ලුකොස් ප්‍රාව්‍යක බර අනුව 80% ග්ලුකොස් අන්තර්ගත වේ. මෙම ප්‍රාව්‍යයේ 20cm^3 ප්‍රාව්‍යයකින් පුත් සැදු ගත්තා $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ ප්‍රාව්‍යයේ සාන්දුනය යොයන්න.

98. බර අනුව 40% ප්‍රමිතයකින් දුන් $\text{Ca}(\text{OH})_2$ දාව්‍යක 80cm^3 යොදා ගනීමෙන් 0.4 mol dm^{-3} සාන්දුන්‍යකින් දුන් දාව්‍යක 100cm^3 පරිමාවක සකසා ගනී නම් ආරම්භක $\text{Ca}(\text{OH})_2$ දාව්‍යයේ සහනව්‍ය ගණනය කරන්න.

99. එක්තරු H_2SO_4 දාව්‍යක සහනව්‍ය 1.96 g cm^{-3} වේ. මෙයින් 40cm^3 පැලි තුළ දාව්‍යක න්‍යා ගෙනීමෙන් සාදා ගෙනු ලබන දාව්‍යයේ මූල්‍ය පරිමාව 100cm^3 නම් H_2SO_4 වල මුළුකානාවය යොයන්න.

100. HCl දාව්‍යක ස්කෑන්ධිය අනුව HCl 36.5% ක් අඩිංගු වේ. දාව්‍යයේ සහනව්‍ය 1.15 g cm^{-3} වේ. දාව්‍යයේ HCl සාන්දුන්‍ය mol dm^{-3} ඒකක විශිෂ්ට තොපම් ද?

(ස. ප. සී. H=1; C=35.5)

(1) 0.869 (2) 1.15 (3) 11.5 (4) 115 (5) 8.69

101. ප්‍රේය දාව්‍යක $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ න් ස්කෑන්ධි ප්‍රමිතය 20% කි. කාමර උෂේෂත්වයේදී මෙම දාව්‍යයේ සහනව්‍ය 1.24 g cm^{-3} වේ. මෙම දාව්‍යයේ $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ හි මුළුකානාව වනුයේ,
(H = 1.0 , O = 16.0 , Na = 23.0 , S = 32.0)

i. 1.0 ii. 1.0×10^{-3} iii. 0.050 iv. 1.6 v. 0.10

102. 0.8 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යකින් දුන් NaOH දාව්‍යකින් 100 cm^3 ක දාව්‍යයක් පිළියෙළ කරනුමට එක්තරු සාන්දුන්‍යකින් දුන් NaOH දාව්‍යයකින් 20cm^3 ක් වැයවුති නම් මෙම ආනා දාව්‍යයේ බර අනුව ප්‍රමිතය 80% ක් වේ නම් මෙම NaOH වල සහනව්‍ය යොයන්න.

103. 0.2 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යකින් දුන් H_2SO_4 දාව්‍යයක් ගහ 0.6 mol dm^{-3} සාන්දුන්‍යයෙන් දුන් H_2SO_4 දාව්‍යයක් හාවිනා ගර 0.3 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යයෙන් දුන් H_2SO_4 දාව්‍යයක 300 cm^3 ක දාව්‍යයක් සකසා ගන්න ආකෘති දුන්වන්න.

104. 0.1 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යකින් දුන් NaOH දාව්‍යයක ඩිසිල් පරිමාවක් සහ 0.6 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යකින් දුන් NaOH දාව්‍යයකින් ඩිසිල් පරිමාවක් විශු කරනුමෙන් 0.4 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යයෙන් දුන් 200 cm^3 හින් දුන් NaOH දාව්‍යයක් සැකසේ.

i) 0.1 mol dm^{-3} ක සාන්දුන්‍යයෙන් දුන් දාව්‍යයේ ගහ දුනු පරිමාව නම් ගණනය.

ii) ඉහත අම්ල පරිමාව යොදා ගෙනීමෙන් 0.02 mol dm^{-3} ක් වන NaOH දාව්‍යයක පිළියෙළ කරගත හැකි පරිමාව ගණනය කරන්න.